

УДК: 633.358:631.54:631.84

Особливості формування продуктивності гороху озимого залежно від азотного удобрення та інокуляції насіння в Правобережному Лісостепу України

Пономаренко, О. В.

Національний університет біоресурсів і природокористування України, вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, 03041, Україна, e-mail: ponomarenko2332@gmail.com

Мета. Оцінити продуктивність гороху озимого в умовах Правобережного Лісостепу України. **Методи.** Польові та лабораторні. **Результати.** Вирішальну роль в формуванні високого рівня продуктивності та вмісту протеїну в насінні озимого гороху сорту НС Мороз мали фактори інокуляції насіння Оптімайз Пульс та застосування весняного підживлення азотом в дозі N_{45} . Так, встановлено, що на варіанті застосування N_{15} за осіннього внесення у поєднанні з весняним підживленням N_{45} сформовано висоту рослин гороху 79,5 см, кількість бобів на рослині 12,2 шт. **Висновки.** Визначено, що врожайність гороху значно зростала під час комплексного використання азотного добрива. Особливо позитивним виявився вплив добрива за внесення стартових доз його восени (15 кг/га) та підживлення рослин після відновлення вегетації (45 кг/га). При

цьому врожайність у середньому становила 3,69 т/га. А от інокуляція насіння загалом сприяла не тільки кращому забезпеченню рослин озимого гороху азотом а й формуванню ними вищого рівня урожайності. За результатами проведених досліджень нами була відмічено зростання вмісту білку в насінні по мірі збільшення кількості азотних добрив застосовуваних після відновлення рослинами гороху вегетації. Так, на варіанті застосування N_{15} за осіннього внесення у поєднанні з весняним підживленням N_{45} отримано вміст білку 23,95% на не інокульованих та 24,93 % на інокульованих варіантах дослідів. Визначено, що за поліпшення умов живлення рослин гороху озимого викликаного в тому числі і інокуляцією насіння штамми азотфіксуючих мікроорганізмів на основі препарату Оптімайз Пульс зросли показники середньої висоти рослин на 7,8 см, кількості бобів на рослині на 1,1 шт. та маси 1000 насінин на 16,8 г.

Ключові слова: *урожайність, вміст білку, маса 1000 насінин, кількість бобів.*

Oleksandr Ponomarenko
<https://orcid.org/0000-0002-8704-9194>

УДК 330.1:633/635

Дослідження ресурсного потенціалу Українського інституту експертизи сортів рослин

Попова, О. П.

Український інститут експертизи сортів рослин, 15 вул. Генерала Родінцева, Київ, 03041, Україна, e-mail: nasheco@ukr.net

Мета. Вивчення ресурсного потенціалу УІЕСР, сучасного стану розвитку УІЕСР при проведенні кваліфікаційної експертизи сортів рослин, його тенденції та недоліки. **Методи.** Порівняння, узагальнення, програмно-цільовий, регресійного аналізу та економіко-математичного моделювання. **Результати.** Планування діяльності і розвитку Українського інституту експертизи сортів рослин дозволить сконцентруватися на проблемах першочергової складності, визначити та скоординувати дії з реалізації основних цілей, шляхи їх перевтілення в якісно новий стан, а також порядок використання необхідних для цього ресурсів. Проведено оцін-

ку ресурсного потенціалу УІЕСР та сучасного стану розвитку при проведенні кваліфікаційної експертизи сортів рослин, визначено складові ресурсного потенціалу та фактори, що впливають на його формування. Проаналізовано стан оновлення матеріально-технічної бази за підсумками 2018-2020 років та визначено пріоритетів і напрямів використання ресурсної бази в Українському інституті експертизи сортів рослин для подальшого забезпечення процесу проведення кваліфікаційної експертизи сортів рослин за рахунок їх раціонального використання. **Висновки.** Для забезпечення діяльності УІЕСР є необхідність у вдосконаленні та оптимізації структури експертного закладу, у виділені та закріпленні матеріально-технічної бази. З метою впровадження європейських вимог та стандартів на всіх етапах експертизи сортів є

Oksana Popova
<https://orcid.org/0000-0003-2587-2860>